

Mokymosi galimybės reemigrantų vaikams, grįžusiems gyventi į Lietuvą

Pirmieji žingsniai grįžtant į Lietuvą:

1. Deklaruoti išvykimą iš užsienio valstybės, kurioje gyvenote, o grįžus deklaruoti gyvenamąją vietą Lietuvoje.
2. Pasirūpinti privalomuoju sveikatos draudimu.
3. Užsiregistruokite pasirinktoje gydymo įstaigoje.

Mokinių priėmimui į mokyklas reikalingi šie dokumentai:

1. Prašymas priimti į mokyklą;
2. Mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas pasiekimus įteisinimo dokumentas;
3. Kiti priėmimo į mokyklą tvarkoje nustatyti dokumentai (kiekviena mokykla nusistato individualius reikalavimus, kokius dokumentus pateikti).

Iki 14 metų prašymą pateikia vienas iš tėvų (globėjų), o nuo 14 metų mokinys prašymą turi rašyti pats (atskirais atvejais mokyklos gali nusistatyti kitokią tvarką).

Užsienyje gimę ar augeę vaikai, grįžę į Lietuvą, dažnai patiria sunkumų mokykloje dėl to, kad yra užmiršę arba visiškai nemoka lietuvių kalbos. Pagal Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro įsakymą, kai mokinys nemoka ar menkai moka lietuvių kalbą, mokykla organizuoja jo lietuvių kalbos mokymąsi intensyviu būdu (išlyginamosiose klasėse, grupėse ar kitomis formomis), kartu užtikrina, kad dalį laiko jis mokytųsi kartu su bendraamžiais. Intensyviai lietuvių kalbos

mokoma(si) iki vienerių metų (išimtiniais atvejais ir ilgiau), o pagalbos teikimas numatomas keleriems (2-4) metams[1].

Iš užsienio atvykęs mokinys neturi būti testuojamas ar kitaip tikrinamos jo žinios. Turi būti atsižvelgiama į mokinio ir jo tėvų prašymą, mokinio poreikius.

Nemokantis lietuvių kalbos mokinys, prieš pradėdamas nuoseklų mokymąsi bendrojo lavinimo mokykloje, vienerius metus mokosi lietuvių kalbos išlyginamojoje klasėje[2] arba išlyginamojoje mobiliojoje grupėje. Išlyginamosios klasės arba išlyginamosios mobiliosios grupės mokykloje sudaromos mokyklos steigėjo (dažniausiai savivaldybės) sprendimu.

Priėmimas į išlyginamąsias klases ir išlyginamąsias mobiliąsias grupes gali būti vykdomas visus mokslo metus. Priėmimas mokytis įforminamas mokymosi sutartimi.

Lietuvių kalbos gali būti mokoma ne tik išlyginamosiose klasėse, bet ir integruojant mokinį į klasę kartu su bendraamžiais (o ne žemesnėje klasėje), skiriant lietuvių kalbos pamokas.

Galimybė mokytis nuotoliniu būdu. Nuotolinis mokymas vykdomas *Skype* programa, naudojantis e-pamokomis, vaizdo įrašais ir kt. Į ugdymo įstaigą reikia atvykti tik dvyliktos klasės brandos egzaminams ir kai kuriais atvejais – dešimtos klasės žinių patikrinimui.

Nuotolinis mokymas vykdomas dvejopai: pagal bendrąsias Švietimo ir mokslo ministerijos ugdymo programas, kai asmuo mokosi visų mokomųjų dalykų, o pabaigęs bendrojo ugdymo programą gauna atitinkamą dokumentą; arba mokomasi „lituanistinio paketo“: pasirenkami tik lietuvių kalbos, literatūros, istorijos, geografijos kursai (išduodama pažyma apie šio kurso baigimą).

Lietuvoje mokiniai gali mokytis ir ne lietuvių kalba. Lietuvoje veikia tautinių mažumų mokyklos, kuriose ugdymo procesas vykdomas arba kai kurių dalykų mokoma rusų, lenkų, baltarusių kalbomis. Taip pat Lietuvoje esama ir mokyklų, kurios akcentuoja sustiprintą užsienio kalbos mokymą. Jose įvairaus amžiaus mokiniams dalis pamokų vyksta anglų, prancūzų ar vokiečių kalbomis. Norintiesiems vyresnėse klasėse tęsti studijas anglų kalba suteikiama galimybė gauti tarptautinio bakalaureato diplomą penkiose Lietuvos mokyklose.

Švietimo ir mokslo ministerija informuoja, kad **iki 2017 m. IV ketvirčio planuojama sukurti Centralizuotą užsienio lietuvių ir sugrįžusių asmenų prašymų dėl pagalbos integruotis į švietimo sistemą teikimo sistemą.** Švietimo ir mokslo ministerijos svetainėje ketinama sukurti skyrelį („vienas langelis“), kuriame planuojama pateikti prieinamą ir aiškią informaciją iš užsienio grįžusiam asmeniui, kokius žingsnius reikia atlikti, kad mokinys būtų priimtas į mokyklą Lietuvoje. Iš užsienio atvykę asmenys galės kreiptis pagalbos vaiko priėmimo į mokyklą Lietuvoje klausimais ir išsakyti, su kokiomis problemomis jis susiduria. Apklaustos metu bus prašoma atsakyti į klausimus, padėsiančius nustatyti tiek konkretaus asmens, tiek visų besikreipiančiųjų pagrindines problemas, su kuriomis susiduria dalis grįžtančių gyventi į Lietuvą mokinių.

Teisės aktai apie lietuvių kalbos mokymosi galimybes:

- Išlyginamosios klasės arba išlyginamosios mobiliosios grupės lietuvių kalbos įgūdžiams įgyti (didinti) mokykloje sudaromos mokyklos steigėjo (dažniausiai – savivaldybės) sprendimu. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. rugsėjo 1 d. įsakymas Nr. ISAK-1800 „Dėl užsieniečių ir Lietuvos Respublikos piliečių, atvykusių ar grįžusių gyventi ir dirbti Lietuvos Respublikoje, vaikų ir suaugusiųjų ugdymo išlyginamosiose klasėse ir išlyginamosiose mobiliosiose grupėse tvarkos aprašo patvirtinimo“:

<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalActPrint?documentId=TAR.661870DCF152>).

- Lietuvių kalbai mokyti išlyginamojoje klasėje skiriama nuo 20 iki 25 valandų per savaitę. Išlyginamosiose klasėse ir grupėse mokoma pagal A1, A2 ir (ar) B1 programą. Išlyginamųjų klasių ir išlyginamųjų mobiliųjų grupių lietuvių kalbos programa: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.FA2297F19231>. Pagal šią programą parengtos mokymo priemonės (spausdintos), jas galima rasti ir internete: <http://www.sac.smm.lt/vadoveliai-ir-pratybu-sasiuviniai-labas/>.
- Mokiniui, nemokančiam ar nepakankamai mokančiam lietuvių kalbą (kai savivaldybėje nesusidaro nemokančių lietuvių kalbos mokinių išlyginamoji klasė ar laikinoji (mobilioji) grupė), mokykla sudaro sąlygas intensyviai tobulinti lietuvių kalbos gebėjimus, organizuodama papildomą, individualų lietuvių kalbos mokymą, **skirdama ugdymo valandų iš mokinio ugdymosi poreikiams tenkinti skiriamų valandų.** Intensyvus lietuvių

kalbos mokymasis gali būti iki 1 metų trukmės (išimtiniais atvejais ir ilgiau).

Daugiau informacijos:

<http://renkuosilietuva.lt/pradzia/svietimas/>

Informacija apie mokymosi galimybes Vilniaus lietuvių namuose:

<http://www.lietuviunamai.vilnius.lm.lt/>

Informaciją apibendrina Lietuvos Respublikos Seimo Migracijos komisija.

[1] Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. birželio 2 d. įsakymas Nr. V-442 „Dėl 2017-2018 ir 2018-2019 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų patvirtinimo“

[2] Išlyginamoji klasė - ne didesnė kaip 15 užsieniečių ir Lietuvos Respublikos piliečių, atvykusių ar grįžusių gyventi ir dirbti Lietuvoje, vaikų ir suaugusiųjų, nemokančių lietuvių kalbos, tačiau norinčių tęsti nuoseklų mokymąsi pagal bendrojo lavinimo programas (toliau - nemokantys lietuvių kalbos mokiniai) klasė, sukomplektuota pradinio, pagrindinio ar vidurinio ugdymo programos vykdančioje mokykloje lietuvių kalbai mokytis ir pasirengti mokytis pagal bendrojo lavinimo programas.